

Šis dokuments ir izveidots vienīgi dokumentācijas nolūkos, un iestādes neuzņemas nekādu atbildību par tā saturu

► **B**

► **C1** PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS

(2011. gada 17. maijs)

par Savienības finanšu palīdzības piešķiršanu Portugālei ◀

(2011/344/ES)

(OV L 159, 17.6.2011., 88. lpp.)

Grozīts ar:

Oficiālais Vēstnesis

		Nr.	Lappuse	Datums
► M1	Padomes Īstenošanas lēmums 2011/541/ES (2011. gada 2. septembris)	L 240	8	16.9.2011.
► M2	Padomes Īstenošanas lēmums 2011/683/ES (2011. gada 11. oktobris)	L 269	32	14.10.2011.
► M3	Padomes Īstenošanas lēmums 2012/92/ES (2011. gada 14. decembris)	L 46	40	17.2.2012.
► M4	Padomes Īstenošanas lēmums 2012/224/ES (2012. gada 29. marts)	L 115	21	27.4.2012.
► M5	Padomes Īstenošanas lēmums 2012/409/ES (2012. gada 10. jūlijs)	L 192	12	20.7.2012.
► M6	Padomes Īstenošanas lēmums 2012/658/ES (2012. gada 9. oktobris)	L 295	14	25.10.2012.
► M7	Padomes Īstenošanas lēmums 2013/64/ES (2012. gada 20. decembris)	L 26	30	26.1.2013.
► M8	Padomes Īstenošanas lēmums 2013/323/ES (2013. gada 21. jūnijs)	L 175	47	27.6.2013.
► M9	Padomes Īstenošanas lēmums 2013/703/ES (2013. gada 19. novembris)	L 322	31	3.12.2013.
► M10	Padomes Īstenošanas lēmums 2014/197/ES (2014. gada 18. februāris)	L 107	61	10.4.2014.
► M11	Padomes Īstenošanas lēmums 2014/234/ES (2014. gada 23. aprīlis)	L 125	75	26.4.2014.

Labota ar:

► **C1** Kļūdu labojums, OV L 178, 10.7.2012., 15. lpp. (2011/344/ES)

▼B▼C1

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS

(2011. gada 17. maijs)

par Savienības finanšu palīdzības piešķiršanu Portugālei

▼B

(2011/344/ES)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Regulu (ES) Nr. 407/2010 (2010. gada 11. maijs), ar ko izveido Eiropas finanšu stabilizācijas mehānismu ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 3. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Portugāle nesen sāka izjust pieaugošu spiedienu finanšu tirgos, kas rada bažas par tās valsts finanšu ilgtspējību. Pašreizējā krīze tiešām ir būtiski ietekmējusi arī valsts finanšu stāvokli, kas krasi palielināja valsts parāda vērtspapīru ienesīguma atšķirības. Pēc kredītreitingu aģentūru vairākkārt veiktā Portugāles valsts obligāciju kredītreitingu samazinājuma tā vairs nespēja sevi refinansēt ar tādām likmēm, kuras būtu ilgtermiņā savienojamas ar fiskālo stabilitāti. Turklāt banku sektoram, kas, jo īpaši eurozonā, ir lielā mērā atkarīgs no ārējā finansējuma, arvien mazāk bija pieejams starptautisko tirgu finansējums.
- (2) Ņemot vērā šīs lielās ekonomikas un finanšu grūtības, kuras izraisījuši ārkārtēji notikumi, ko valdība nevar ietekmēt, Portugāle 2011. gada 7. aprīlī Eiropas Savienībai, eurozonas dalībvalstīm un Starptautiskajam Valūtas fondam ("SVF") oficiāli lūdza finanšu palīdzību, lai atbalstītu politikas programmu uzticības atjaunošanai un ļautu atjaunot ekonomikā ilgtspējīgu izaugsmi, kā arī nodrošinātu finanšu stabilitāti Portugālē, eurozonā un Savienībā. 2011. gada 3. maijā tika panākta vienošanās starp valdību un apvienoto Komisijas/SVF/ECB delegāciju attiecībā uz visaptverošu trīs gadu politikas programmu laikposmā līdz 2014. gada vidum, kas jāizklāsta Ekonomikas un finanšu politikas memorandā ("MEFP") un Saprašanās memorandā par konkrētiem ekonomikas politikas nosacījumiem ("MoU"). Šo politikas programmu atbalstīja divas lielākās opozīcijas partijas.

⁽¹⁾ OV L 118, 12.5.2010., 1. lpp.

▼B

- (3) Šī ekonomikas un finanšu korekciju programmas (“programma”) projekta, ko Portugāle iesniegusi Komisijā un Padomē, mērķis ir atjaunot uzticību valstij un banku sektoram, kā arī sekmēt izaugsmi un nodarbinātību. Tajā ietverti visaptveroši darbības elementi trīs jomās. Pirmkārt, dziļas un laicīgas strukturālas reformas, lai palielinātu potenciālo izaugsmi, radītu darba vietas un uzlabotu konkurētspēju (tostarp izmantojot fiskālo devalvāciju). Konkrētāk, programmā ietvertas darba tirgus, tiesu sistēmas, tīkla nozaru, mājokļu un pakalpojumu sektoru reformas ar mērķi palielināt ekonomikas izaugsmes potenciālu, uzlabot konkurētspēju un sekmēt ekonomikas pielāgošanos. Otrkārt, ticama un sabalansēta fiskālās konsolidācijas stratēģija, kuru papildina strukturālie fiskālie pasākumi un publiskā un privātā sektora partnerības (“PPP”) un valsts uzņēmumu (“VU”) labāka kontrole, kuru mērķis ir vidējā termiņā panākt valdības bruto parāda pret IKP attiecības stabilu samazināšanos. Valsts iestādes ir apņēmušās līdz 2013. gadam samazināt deficītu līdz 3 % no IKP. Treškārt, finanšu sektora stratēģija, kuras pamatā ir rekapitalizācija, un aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanas pasākumi, lai aizsargātu finanšu sektoru pret nekoordinētu aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanu, izmantojot tirgus mehānismus ar papildnodrošinājumiem.
- (4) Saskaņā ar Komisijas pašreizējām prognozēm par nominālā IKP pieaugumu (−1,2 % 2011. gadā, −0,5 % 2012. gadā, 2,5 % 2013. gadā un 3,9 % 2014. gadā) fiskālās korekcijas atbilst parāda un IKP attiecībai 101,7 % 2011. gadā, 107,4 % 2012. gadā, 108,6 % 2013. gadā un 107,6 % 2014. gadā. Tādējādi parāda un IKP attiecība tiktu stabilizēta 2013. gadā un pēc tam pakāpeniski samazinātos, pieņemot, ka deficīta samazināšanā tiek panākts turpmāks progress. Parāda dinamiku ietekmē vairākas zembilances operācijas, kuras, kā tiek prognozēts, palielinās parāda un IKP attiecību par 1¾ procentpunktiem no IKP 2011. gadā un ¾ procentpunktiem no IKP gadā laikposmā no 2012. līdz 2014. gadam. Tās ietver apjomīgu finanšu aktīvu iegādi, jo īpaši iespējamai banku rekapitalizācijai un VU finansējumam, sasniedzot ½ % no IKP gadā laikposmā no 2011. līdz 2014. gadam. No otras puses, ienākumi no privatizācijas, kas veido aptuveni 3 % no IKP laikposmā līdz 2013. gadam, palīdzēs samazināt parādu.
- (5) Komisijas vērtējums sadarbībā ar Eiropas Centrālo banku (“ECB”) un SVF ir, ka Portugālei ir nepieciešams kopējais finansējums EUR 78 miljardu (78 000 miljonu) apmērā laikposmā no 2011. gada jūnija līdz 2014. gada vidum. Neraugoties uz būtisko fiskālo korekciju, finansējuma iztrūkums valstij programmas darbības laikposmā var sasniegt EUR 63 miljardus. Tiek pieņemts, ka pieeja vidēja termiņa un ilgtermiņa parādu tirgum būs liegta līdz 2013. gada pirmajai pusei. Tiek pieņemts, ka Portugāle spēs refinansēt daļu no saviem esošajiem īstermiņa parādiem, taču programmā paredzēts arī finansējuma nodrošinājums gadījumos, ja rodas neparedzētas novirzes no Komisijas finansējuma pamatscenārija. Portugāle tiek mudināta saglabāt un pielāgot tās finanšu tirgus darbības ar mērķi attīstīt tirgus piekļuvi un uzticību. Finanšu sektora stratēģija, kas noteikta programmā ar mērķi atjaunot ilgtermiņa uzticību Portugāles banku sistēmai, paredz banku grupām līdz 2011. gada beigām palielināt to 1. līmeņa pamatkapitāla proporciju līdz 9 % un līdz 2012. gada beigām – līdz 10 % un pēc tam uzturēt to. Programmā ietverta arī banku atbalsta shēma līdz pat EUR 12 miljardu apmērā, lai

▼B

nodrošinātu vajadzīgo kapitālu gadījumos, kad tas nav pieejams tirgū. Tomēr reālās finansējuma vajadzības var būt krietni mazākas, jo īpaši tad, ja būtiski uzlabojas tirgus apstākļi un programmas darbības laikposmā nerodas smagi, neparedzēti banku zaudējumi.

- (6) Programma tiktu finansēta, izmantojot ieguldījumus no ārējiem avotiem. Savienības palīdzība Portugālei sasniegtu līdz pat EUR 52 miljardus no Eiropas Finanšu stabilizācijas mehānisma ("EFSM"), kas izveidots ar Regulu (ES) Nr. 407/2010, kā arī no Eiropas finanšu stabilitātes instrumenta. Turklāt Portugāle ir lūgusi aizdevumu no SVF Paplašinātās kredītēšanas mehānisma resursiem SDR 23,742 miljardu apmērā (kas, atbilstīgi 2011. gada 5. maija valūtas kursam atbilst EUR 26 miljardiem). Atbalsts no EFSM ir jāsniedz ar tādiem nosacījumiem, kas ir līdzīgi SVF nosacījumiem. Savienības finanšu palīdzība būtu jāpārvalda Komisijai.
- (7) Padomei būtu regulāri jāpārskata Portugāles īstenotā ekonomikas politika.
- (8) Konkrētie ekonomikas politikas nosacījumi, par kuriem panākta vienošanās ar Portugāli, būtu jāparedz Saprašanās memorandā par īpašiem ekonomikas politikas nosacījumiem ("sapršanās memorands"). Sīkāki finanšu nosacījumi būtu jāparedz aizdevuma līgumā.
- (9) Komisijai, sadarbībā ar ECB, organizējot vizītes un izskatot Portugāles iestāžu regulāri iesniegtos ziņojumus, būtu regulāri jāpārbauda, vai tiek ievēroti ekonomikas politikas nosacījumi, saskaņā ar kuriem palīdzība piešķirta.
- (10) Visā programmas īstenošanas gaitā Komisijai būtu jāsniedz papildu ieteikumi par politiku un tehniskā palīdzība konkrētās jomās.
- (11) Darbībām, kuras palīdz finansēt ar Savienības finanšu palīdzību, ir jābūt saderīgām ar Savienības politiku un jāatbilst Savienības tiesību aktiem. Pasākumi finanšu iestāžu atbalstam ir jāveic saskaņā ar Savienības noteikumiem par konkurenci.
- (12) Palīdzība būtu jāsniedz ar mērķi atbalstīt veiksmīgu programmas īstenošanu,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

▼M8

1. Savienība nodod Portugāles rīcībā aizdevumu, kura maksimālais apjoms ir EUR 26 miljardi, ar vidējo maksimālo dzēšanas termiņu 19,5 gadi. Aizdevuma atsevišķu daļu dzēšanas termiņš var būt līdz 30 gadiem.

▼ M11

2. Finanšu palīdzība ir pieejama trīs gadus un sešas nedēļas, sākot no pirmās dienas pēc šā lēmuma spēkā stāšanās.

▼ M1

3. Komisija piešķir Savienības finanšu palīdzību Portugālei ne vairāk kā 14 daļās. Vienu daļu var izmaksāt vienā vai vairākos maksājumos. Pirmās un otrās daļas maksājumu dzēšanas termiņi var būt ilgāki nekā maksimālais vidējais dzēšanas termiņš, kas minēts 1. punktā. Šādos gadījumos turpmāko maksājumu dzēšanas termiņus nosaka tā, lai maksimālais vidējais dzēšanas termiņš, kas minēts 1. punktā, tiktu sasniegts, tiklīdz visas daļas ir izmaksātas.

▼ B

4. Pirmo daļu izmaksā ar noteikumu, ka stājas spēkā aizdevuma līgums un saprašanās memorands. Turpmākās aizdevuma daļas tiek izmaksātas, ja Komisija, apspriežoties ar ECB, ir pozitīvi novērtējusi Portugāles sniegumu, izpildot vispārējos ekonomikas politikas nosacījumus, kas noteikti šajā lēmumā un saprašanās memorandā.

▼ M2

5. Portugāle maksā Savienības finansējuma izmaksas par katru daļu.

▼ B

6. Turklāt Portugāle sedz Regulas (ES) Nr. 407/2010 7. pantā minētās izmaksas.

7. Ja tas vajadzīgs aizdevuma finansēšanai, ir atļauti piesardzīgi procentu likmes mijmaiņas darījumi ar visaugstākās kredītkvalitātes partneriem, kā arī kompleksi aizņēmumu darījumi.

8. Komisija lemj par turpmāko finansējuma daļu apmēru un izmaksāšanu. Komisija lemj par katra maksājuma apmēru.

▼ M8

9. Pēc Portugāles lūguma Komisija var pagarināt atsevišķas daļas vai maksājuma dzēšanas termiņu, ja tiek ievērots 1. punktā noteiktais maksimālais vidējais dzēšanas termiņš. Minētajam nolūkam Komisija var refinansēt visu vai daļu tās aizņēmuma. Visas summas, ko Komisija aizņēmusies iepriekš, glabā ECB kontā, ko Komisija atvērusi finanšu palīdzības administrēšanai.

▼ B*2. pants*

1. Palīdzību pārvalda Komisija atbilstīgi Portugāles saistībām.

2. Komisija sadarbībā ar ECB vienojas ar Portugāles iestādēm par konkrētajiem ekonomikas politikas nosacījumiem, saskaņā ar kuriem finanšu palīdzība tiek piešķirta, kā paredzēts 3. pantā. Minētos nosacījumus paredz saprašanās memorandā, kuru paraksta Komisija un Portugāles iestādes atbilstīgi 1. punktā minētajām saistībām. Sīkākus finanšu nosacījumus paredz aizdevuma līgumā, kas noslēdzams ar Komisiju.

▼B

3. Komisija sadarbībā ar ECB regulāri pārbauda (vismaz reizi ceturksnī), vai tiek ievēroti ekonomikas politikas nosacījumi, saskaņā ar kuriem palīdzība piešķirta, un pirms katras palīdzības daļas izmaksas sniedz ziņojumu Ekonomikas un finanšu komitejai. Šajā nolūkā Portugāles iestādes pilnībā sadarbojas ar Komisiju un ECB un nodod to rīcībā visu vajadzīgo informāciju. Komisija informē Ekonomikas un finanšu komiteju par aizņēmumu iespējamo refinansēšanu vai finanšu nosacījumu pārstrukturēšanu.

4. Portugāle pieņem un īsteno papildu konsolidācijas pasākumus, lai nodrošinātu makrofinansiālo stabilitāti, ja šādi pasākumi ir nepieciešami palīdzības programmas laikā. Portugāles iestādes pirms jebkādu papildu pasākumu pieņemšanas konsultējas ar Komisiju un ECB.

3. pants

1. Ar šo tiek apstiprināts Portugāles iestāžu sagatavotais ekonomikas un finanšu korekciju programmas projekts ("programma").

2. Pirmās finansējuma daļas izmaksai sekojošās daļas izmaksā, pamatojoties uz apmierinošu programmas īstenošanu, konkrētāk, saprašanās memorandā noteikto konkrēto ekonomikas nosacījumu izpildi. Tie *inter alia* ietver pasākumus, kas paredzēti šā panta 4. līdz 8. punktā.

▼M8

3. Vispārējās valdības budžeta deficīts nepārsniedz 5,9 % no IKP 2011. gadā, 5,0 % no IKP 2012. gadā, 5,5 % no IKP 2013. gadā un 4 % no IKP 2014. gadā. Šā deficīta aprēķinā neņem vērā iespējamās budžeta izmaksas banku atbalsta pasākumiem valdības finanšu sektora stratēģijas kontekstā. Budžeta konsolidāciju panāk ar augstas kvalitātes pastāvīgiem pasākumiem, samazinot konsolidācijas ietekmi uz visneaizsargātākajām grupām.

4. Portugāle līdz norādītā gada beigām pieņem pasākumus, kas minēti 5. līdz 8. punktā, un konkrēti termiņi 2011.–2014. gadam tiks noteikti saprašanās memorandā. Portugāle ir gatava veikt papildu konsolidācijas pasākumus, lai sasniegtu deficīta mērķi visā programmas darbības laikā.

▼B

5. Saskaņā ar saprašanās memorandu Portugāle līdz 2011. gada beigām pieņem šādus pasākumus:

▼M3

a) 2011. gada fiskālā deficīta mērķi sasniedz, izmantojot ārkārtas pasākumu. Aktīvus, kas iegādāti banku pensiju fondu pārskaitījuma uz valsts sociālā nodrošinājuma sistēmu rezultātā, neizmanto tādā veidā, kas kaitē Portugāles valsts finanšu sektora ilgtermiņa noturībai;

▼ M3

- b) Portugāle pieņem pasākumus, lai nostiprinātu valsts finanšu pārvaldību. Portugāle īsteno pasākumus, kas paredzēti jaunajā Budžeta struktūras likumā, tostarp izstrādā vidēja termiņa budžeta struktūru un izveido neatkarīgu fiskālo jautājumu padomi. Budžeta struktūru vietējā un reģionālā līmenī ievērojami pastiprina, jo īpaši izvirzot pamatiespējas, kā pielāgot attiecīgos finanšu likumus Budžeta struktūras likuma prasībām. Portugāle padara intensīvāku valsts finanšu ziņošana un pārraudzību un stiprina budžeta izpildes noteikumus un procedūras. Portugāles valdība sagatavo kavēto maksājumu apstiprināšanas un norēķinu stratēģiju, kurā nosaka, kā un kad kavēto maksājumu apjoms ir jāstabilizē, un izpēta dažādas kavēto maksājumu norēķinu iespējas. Attiecībā uz publiskajām un privātajām partnerībām (PPP) Portugāles valdība neveido nevienu jaunu PPP pirms programmā paredzētā pētījuma par pašreizējām PPP un pirms kļūst pieejamas ierosinātās juridiskās un iestāžu reformas;

▼ M1

- c) Portugāle turpina stiprināt darba tirgus darbību, jo īpaši veicot pasākumus, lai reformētu nodarbinātības aizsardzības tiesību aktus, algu noteikšanu un aktīva darba tirgus politiku;

▼ B

- d) enerģētikas nozarē Portugāle veic pasākumus, lai atvieglotu ienākšanu un sekmētu Pireneju pussalas gāzes tirgus izveidi, kā arī pārskatītu atbalsta un kompensācijas shēmas elektroenerģijas ražošanai. Attiecībā uz citām tīkla nozarēm, konkrētāk, transportu, telekomunikācijām un pasta pakalpojumiem, Portugāle pieņem papildu pasākumus, kas veicina konkurenci un elastību;

▼ M3

- e) Portugāle turpina atvērt ekonomiku konkurencei. Portugāles valdība veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka Portugāles valsts vai jebkura valsts iestāde kā akcionārs neslēdz līgumus, kuri var kavēt kapitāla brīvu apriti vai ietekmēt vadības kontroli uzņēmumos. Jaunajā Privatizācijas likumā arī tiek ievērots brīvas kapitāla aprites princips, un tajā netiek piešķirtas īpašas tiesības valstij un nepieļauj to izmantošanu. Konkurences tiesību pārskatīšanu veic ar mērķi paātrināt konkurences noteikumu piemērošanu un uzlabot piemērošanas efektivitāti;

▼ B

- f) Portugāle uzlabo kārtību un noteikumus publiskā iepirkuma procedūrās, lai veidotu konkurētspējīgāku uzņēmējdarbības vidi un nodrošinātu efektīvāku publiskā sektora līdzekļu izmantošanu;

▼ **M1**

- g) Portugāle pieņem pasākumus, lai uzlabotu valsts uzņēmumu efektivitāti un ilgtspējību centrālajā, reģionālajā un vietējā līmenī. Portugāle sagatavo visaptverošu valsts uzņēmumu stratēģijas dokumentu, kurā pārskatīta tarifu struktūra un pakalpojumu sniegšana, kā arī plānu no 2012. gada samazināt vajadzību pēc aizņēmumiem. Portugāle īsteno pašreizējos plānus samazināt centrālās valdības valsts uzņēmumu darbības izmaksas vismaz par vidēji 15 %, izņemot veselības aprūpes nozarē, un sagatavo līdzvērtīgu plānu reģionālās un vietējās pārvaldes valsts uzņēmumiem;

▼ **M3**

- h) Portugāle sagatavo finanšu vienošanos ar Madeiras autonomo reģionu ("RAM"), kas atbilst programmai. Līdz tiek panākta vienošanās par minēto vienošanos un tās īstenošanu RAM budžetā, Portugāle cieši pārrauga RAM budžeta izpildi, aizkavē valsts pārskaitījumus RAM valdībai un nesedz nekādus jaunus RAM valdības un tās VU tirdzniecības vai finanšu parādus vai garantijas, ko nav apstiprinājusi Finanšu ministrija.

▼ **M6**

6. Saskaņā ar saprašanās memorandu Portugāle 2012. gada laikā pieņem šādus pasākumus:

- a) vispārējās valdības budžeta deficīts nepārsniedz 5,0 % no IKP 2012. gadā. Portugāle turpina cieši uzraudzīt fiskālo attīstību un īstenot politikas turpmākas korekcijas, lai sasniegtu 2012. gadam noteikto mērķi. Šajā nolūkā Portugāle aptur dažas 2012. gada budžeta apropriācijas ieguldījumu projektiem, kuri vēl nav sākti, palielina zīmogodevas par vērtīgu īpašumu, paaugstina nodokļa likmes par ienākumiem no ieguldījumiem, paātrina dažus no 2013. gada budžeta pasākumiem, kas skar sociālos pabalstus, īsteno papildu pasākumus, kas rada starppatēriņa ietaupījumus un palielina citus ieņēmumus no tirdzniecības, lai nodrošinātu 2012. gada deficīta mērķi;
- b) Portugāle tiecas 2012. gadā samazināt izdevumus vismaz par EUR 6,8 miljardiem, tostarp samazinot publiskā sektora algas un nodarbinātību, samazinot pensijas, pilnībā reorganizējot centrālo administrāciju, novēršot funkciju pārklāšanos un citas neefektīvas parādības, samazinot transfertus VU, reorganizējot un samazinot pašvaldību skaitu, samazinot izglītības un veselības aprūpes izdevumus, samazinot transfertus vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kā arī kapitālizdevumus un citus izdevumus, kā noteikts programmā;
- c) attiecībā uz ieņēmumiem Portugāle īsteno ieņēmumu pasākumus par kopējo summu vismaz EUR 3 miljardi, tostarp izmantojot PVN bāzes paplašināšanu, ko veic, samazinot atbrīvojumus un pārskatot to preču un pakalpojumu sarakstus, uz ko attiecas samazinātas, vidējas un augstākas likmes, palielina akcīzes nodokli, paplašina uzņēmumu un iedzīvotāju ienākuma nodokļa bāzi, samazinot nodokļu atlaides un īpašos režīmus, nodrošina pensijām un darba algai piemērojamo iedzīvotāju ienākuma nodokļa atskaitījumu tuvināšanu un veic izmaiņas īpašumu aplikšanā ar nodokli, samazinot atbrīvojumus. Šos pasākumus papildina darbības, kas vērstas pret izvairīšanos no nodokļiem, krāpniecību un nedokumentētiem darījumiem;

▼ M6

- d) Portugāle turpina pieņemt pasākumus, kas vērsti uz publisko finanšu pārvaldības nostiprināšanu. Portugāle īsteno pasākumus, kas paredzēti jaunajā budžeta pamatlikumā, tostarp izstrādā vidēja termiņa budžeta programmu. Vietējo un reģionālo budžeta programmu ievērojami pastiprina, jo īpaši pielāgojot attiecīgos finanšu likumus budžeta pamatlikuma prasībām. Portugāle intensificē pārskatu sniegšanu par valsts finansēm un pārraudzību, kā arī stiprina budžeta izpildes noteikumus un procedūras. Portugāles valdība piemēro validēšanas un norēķinu stratēģiju kavēto maksājumu nomaksai un pastiprina saistību īstenošanas kontroli, lai novērstu jaunu kavēto maksājumu rašanos. Portugāle īsteno jauno tiesisko un institucionālo PPP sistēmu. PPP netiks uzsāktas, pirms jaunā sistēma nebūs pilnībā efektīva. Balstoties uz pētījumu, ko sagatavojis starptautisks revīzijas uzņēmums, Portugāle izveido sīki izstrādātu stratēģisko plānu, kas pilnībā atbilst piemērojamiem Savienības tiesību aktiem, tostarp tiesību aktiem publiskā iepirkuma jomā, lai iegūtu būtisku fiskālo kapitāla pieaugumu, vienlaikus samazinot parādu slogu un nodrošinot ilgtspējīgu valsts saistību samazināšanu. Portugāle pieņem tiesību aktu, ar ko regulē VU izveidi un darbību centrālā, reģionālā un vietējā līmenī;
- e) Portugāle piemēro jaunus tiesību aktus, lai reorganizētu un ievērojami samazinātu vietējo pārvaldes iestāžu skaitu. Šis izmaiņas stājas spēkā, sākot ar nākamo vietējo pašvaldību vēlēšanu ciklu. Turklāt Portugāle pastiprina centienus racionalizēt publisko sektoru, samazinot un uzlabojot uzdevumu kopīgu veikšanu visos pārvaldes līmeņos;
- f) Portugāle padziļina ieņēmumu pārvaldes reformu, nostiprinot saiknes starp *Autoridade Tributária e Aduaneira* un sociālā nodrošinājuma sistēmas ieņēmumu iekasēšanas struktūrām, samazinot reģionālo iestāžu skaitu un novēršot atlikušās problēmas nodokļu lēmumu pārsūdzības sistēmā;
- g) Portugāle īsteno finansiālo vienošanos ar *RAM*;
- h) Portugāle pieņem pasākumus, lai uzlabotu VU efektivitāti un ilgtspēju centrālajā, reģionālajā un vietējā līmenī. Portugāle izpēta iespējas, lai pārvaldītu smago VU parāda slogu, tostarp *Parública*, un lai nodrošinātu uzlabotus nosacījumus tirgus finansējumam. Portugāle tiecas līdz 2012. gada beigām nodrošināt līdzsvarotu darbību nozares līmenī;
- i) Portugāle turpina īstenot privatizācijas programmu. Notiek *Caixa Geral de Depositos* apdrošināšanas sektora (*Caixa Seguros*) tieša pārdošana;
- j) Portugāles valdība iesniedz tiesību akta projektu Portugāles parlamentam, lai saskaņotu atļaušanas pabalstus ar Savienības vidējām 8–12 dienām par darba gadu un izveidotu kompensāciju fondu atļaušanas pabalstiem;

▼ M6

- k) Portugāle veicina tādas atalgojuma sistēmas attīstību, kas atbilst mērķiem radīt jaunas darba vietas un uzlabot uzņēmumu konkurētspēju, lai koriģētu makroekonomisko nelīdzsvarotību. Programmas darbības laikposmā jebkurš minimālās algas palielinājums tiek noteikts tikai gadījumā, ja to pamato ekonomikas un darba tirgus attīstība. Tiek veikti pasākumi, lai novērstu trūkumus pašreizējās algu noteikšanas shēmās, un tiek pieņemti tiesību akti, lai pārskatītu koplīgumu pagarināšanas kritērijus un kārtību un sekmētu uzņēmuma līgumu noslēgšanu. Līdz tam laikam koplīgumus nepagarina;
- l) Portugāle turpina uzlabot savas aktīva darba tirgus politikas efektivitāti saskaņā ar novērtējuma ziņojumu un rīcības plānu, lai uzlabotu valsts nodarbinātības dienestu darbību;
- m) Portugāle īsteno pasākumus, kas izklāstīti tās rīcības plānos vidējās izglītības un profesionālās izglītības un apmācības kvalitātes uzlabošanai;
- n) uzlabo tiesu sistēmas darbību, īstenojot pasākumus, kas ierosināti tiesu reformu plānā, un piemērojot mērķtiecīgus pasākumus pakāpeniskai neizskatīto lietu uzkrājumu samazināšanai un alternatīvas strīdu izšķiršanas sekmēšanai;
- o) Portugāle turpina atvērt ekonomiku konkurencei. Portugāles valdība veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka ar tās rīcību netiks izveidoti šķēršļi brīvai kapitāla aprītei un, konkrēti, ka Portugāles valsts vai jebkura publiska iestāde akcionāru statusā neslēdz nolīgumus, kas varētu traucēt kapitāla brīvai aprītei vai ietekmēt uzņēmumu pārvaldības kontroli. Profesionālo pakalpojumu darbību veicina, uzlabojot regulējumu profesionālo kvalifikāciju atzīšanai un likvidējot nevajadzīgus ierobežojumus attiecībā uz reglamentētajām profesijām. Būvniecībā un darbībās ar nekustamo īpašumu Portugāle pārrobežu pakalpojumu sniedzējiem padara prasības mazāk apgrūtināšas un pārskata šķēršļus pakalpojumu sniedzēju uzņēmējdarbības veikšanai;
- p) uzlabo konkurenci un tiesisko regulējumu. Portugāle pastiprina galveno valsts regulatoru iestāžu neatkarību, autonomiju un pārvaldību, īsteno konkurences likumu nolūkā uzlabot konkurences noteikumu piemērošanas ātrumu un efektivitāti, pārrauga jaunu lietu pieplūdumu un ziņo par specializētās Konkurences, regulēšanas un uzraudzības tiesas darbību;

▼ M6

- q) enerģētikas nozarē Portugāle veic pasākumus, lai atvieglotu ienākšanu tirgū un sekmētu Ibērijas gāzes tirgus izveidi, un veic turpmākus pasākumus, lai pilnībā transponētu trešo ES tiesību aktu paketi enerģētikas jomā. Lai nodrošinātu valsts regulatīvās iestādes neatkarību, autonomiju un pilnvaras, kas ir paredzētas trešajā tiesību aktu paketē enerģētikas jomā, Portugāle līdz 2012. gada trešajam ceturksnim pieņem jaunus nolikumus par regulatoriem, par ko 2012. gada jūlijā bija vienošanās ar Komisiju, ECB un SVF, un nodrošina, ka tie stājas spēkā pirms 2012. gada beigām, lai liberalizētu elektroenerģijas un gāzes tirgus. Portugāle veic pasākumus, lai pārskatītu elektroenerģijas ražošanas atbalsta un kompensāciju shēmas. Portugāle veic pasākumus, lai līdz 2020. gadam samazinātu pārmērīgi augstus procentus un novērstu tarifu parādu, īpašu uzmanību pievēršot elektroenerģijas garantijas kompensācijas shēmām un īpašiem režīmiem (atjaunojamie energoresursi – izņemot tos, kas piešķirti saskaņā ar konkursa mehānismiem, – un koģenerācija) un parastajam režīmam (“*CMEC*” un “*CAE*”);
- r) citās tīkla nozarēs, jo īpaši transportā, telekomunikācijās un pasta pakalpojumos, Portugāle pieņem papildu pasākumus, kas veicina konkurenci un elastību;
- s) Portugāle pieņem vairākus pasākumus, lai paaugstinātu teritoriālās plānošanas licenču shēmu, rūpniecības un tirdzniecības un tūrisma licencēšanas efektivitāti. Turklāt Portugāles valdība analizē un ātri apstrādā licencēšanas pieteikumus plānotiem investīciju projektiem, kas nav atrisināti vai izlemti ilgāk par 12 mēnešiem;
- t) Portugāle sagatavo rīcības plānu ar pasākumiem, kas uzņēmumiem, jo īpaši MVU, atvieglotu piekļuvi finansējumam un eksporta tirgiem.

▼ M9

7. Saskaņā ar saprašanās memorandā paredzētajiem noteikumiem Portugāle 2013. gada laikā pieņem šādus pasākumus:

- a) vispārējās valdības budžeta deficīts 2013. gadā nepārsniedz 5,5 % no IKP. Šā deficīta aprēķinā neņem vērā iespējamās budžeta izmaksas par banku atbalsta pasākumiem valdības finanšu sektora stratēģijas kontekstā. 2013. gada budžetā un papildu budžetā iekļautos konsolidācijas pasākumus konsekventi īsteno visa atlikušā gada garumā. Turklāt gadījumā, ja budžeta izpildē rodas turpmākas novirzes, valdība īsteno papildu korektīvus pasākumus;
- b) Portugāle turpina īstenot privatizācijas programmu;
- c) Portugāle publiskā sektora pārvaldē pabeidz īstenot kopējo pakalpojumu stratēģiju;
- d) Portugāle turpina slimnīcu tīkla reorganizāciju un racionalizāciju, specializējot, koncentrējot un samazinot slimnīcu sniegtos pakalpojumus, apvienojot slimnīcu vadību un darbību, un nodrošina to, ka tiek īstenots daudzgadu darbības plāns slimnīcu reorganizācijai;

▼ **M9**

- e) pēc grozījumu pieņemšanas Likumā 6/2006 par jaunajiem pilsētas īpašumu īres līgumiem un dekrētlikumā, ar ko vienkāršo renovācijas administratīvo procedūru, Portugāle veic mājokļu tirgus darbības visaptverošu izvērtēšanu;
- f) Portugāle izstrādā valsts mēroga zemes reģistrācijas sistēmu, lai panāktu ieguvumu un izmaksu vienlīdzīgāku sadalījumu pilsētu plānošanā;
- g) vienlaikus ievērojot Konstitucionālās tiesas 2013. gada 26. septembra nolēmumu, Portugāle izstrādā un īsteno darba tirgū alternatīvus reformu risinājumus, kam ir līdzīga ietekme kā tām reformām, kuras ar minēto nolēmumu tika pasludinātas par neatbilstošām konstitūcijai;
- h) makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas nolūkā Portugāle veicina tādas atalgojuma sistēmas attīstību, kas atbilst mērķim sekmēt darba vietu radīšanu un uzlabot uzņēmumu konkurētspēju. Programmas darbības laikposmā minimālā alga tiek palielināta tikai tad, ja to pamato norises ekonomikā un darba tirgū;
- i) Portugāle turpina uzlabot savas aktīva darba tirgus politikas efektivitāti saskaņā ar novērtējuma ziņojumu un rīcības plānu valsts nodarbinātības dienestu darbības uzlabošanai;
- j) Portugāle turpina īstenot savos rīcības plānos izklāstītos pasākumus, lai uzlabotu vidējās izglītības, kā arī arodizglītības un apmācības kvalitāti; jo īpaši valdība iesniedz plānus, ar kuriem nodrošina efektīvāku sistēmu skolu finansēšanai, un izveido references profesionālās skolas;
- k) Portugāle pabeidz pieņemt atlikušos sektorālos grozījumus, kas vajadzīgi, lai pilnībā īstenotu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/123/EK ⁽¹⁾;
- l) valdība iesniedz Portugāles parlamentam grozītos arodorganizāciju statūtus;
- m) Portugāle pieņem atbilstošos grozījumus valsts regulatoru statūtos;
- n) Portugāle publicē ceturkšņa ziņojumus par atgūšanas likmēm, uzņēmumu maksātnespējas lietu izskatīšanas ilgumu un izmaksām, nodokļu lietu izskatīšanas ilgumu un izmaksām, kā arī izpildu tiesvedības lietu pabeigšanas koeficientu;
- o) Portugāle uzlabo uzņēmējdarbības vidi, pabeidzot iesāktās reformas administratīvā sloga samazināšanai (pilnībā darbotiespējīgs vieno-tais kontaktpunkts, kas paredzēts Direktīvā 2006/123/EK, un “nulles atļaujas” projekti) un vēl vairāk vienkāršojot esošās licencēšanas procedūras, noteikumus un citus ekonomiku apgrūtinājošus administratīvus slogus, kas ir būtisks šķērslis saimnieciskās darbības attīstībai;
- p) Portugāle pabeidz ostu pārvaldes sistēmas reformu, tostarp ostu ekspluatācijas koncesiju pārstrādāšanu;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/123/EK (2006. gada 12. decembris) par pakalpojumiem iekšējā tirgū (OV L 376, 27.12.2006., 36. lpp.).

▼ M9

- q) Portugāle īsteno pasākumus, kas veicina pasta un telekomunikāciju nozares darbību;
- r) Portugāle īsteno pasākumus, kas veicina transporta sistēmas darbību;
- s) Portugāle īsteno pasākumus, ar kuriem likvidē enerģijas tarifu parādu;
- t) Portugāle nodrošina, ka PPP tiek piemērots jaunais tiesiskais un institucionālais satvars un ka saskaņā ar valdības iesniegto stratēģisko plānu un atbilstīgi pārskatītajam tiesiskajam regulējumam notiek atkārtotas sarunas PPP ceļu būves līgumiem, lai jo īpaši 2013. gadā gūtu būtiskus fiskālos ieguvumus;
- u) Portugāle turpina velīt uzmanību pasākumiem, lai apkarotu krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nostiprinātu nodokļu maksātāju atbilstību noteikumiem.

▼ M11

8. Saskaņā ar saprašanās memorandā paredzētajiem noteikumiem Portugāle 2014. gadā pieņem šādus pasākumus:

- a) vispārējās valdības budžeta deficīts 2014. gadā nepārsniedz 4 % no IKP, un netiek pieļauta jaunu nokavēto maksājumu uzkrāšanās. Deficīta mērķa aprēķinā neņem vērā iespējamās budžeta izmaksas banku atbalsta pasākumiem valdības finanšu sektora stratēģijas kontekstā. Lai sasniegtu šo mērķi, Portugāle veic konsolidācijas pasākumus 2,3 % apmērā no IKP, kā noteikts 2014. gada Budžeta likumā un papildinošajos tiesību aktos, kas pieņemti šajā nolūkā;
- b) lai kontrolētu izdevumu iespējamu pārsniegšanu, valdība cieši uzrauga ministriju izdevumu maksimālā apjoma ievērošanu, izstrādājot ikmēneša ziņojumus Ministru padomei;
- c) Portugāle steidzami definē un ievieš paredzētās izmaiņas apgādnieka zaudējuma pensiju saņemšanas nosacījumos, kā arī līdz marta beigām pabeidz pamatlikuma projektu, ar ko regulē tiesšaišes azartspēļu licenču pārdošanas nosacījumus. Turklāt Portugāle izlēmīgi rīkojas, lai pārdotu dažas ostu ekspluatācijas koncesijas, par ko panākta vienošanās;
- d) lai ievērotu fiskālās konsolidācijas mērķus, uzņēmumu ienākuma nodokļu visaptverošo reformu īsteno, ievērojot esošos budžeta līdzekļus;
- e) saglabā “atturēšanās no jebkādas darbības” noteikumu attiecībā uz nodokļu izdevumiem centrālajā, reģionālajā vai vietējā līmenī. Vēl vairāk pastiprina centienus apkarot nodokļu nemaksāšanu un krāpšanu attiecībā uz dažādiem nodokļu veidiem, *inter alia* uzraugot e-rēķinu sistēmu. Līdz divpadsmitajam pārskatam veic pētījumu par ēnu ekonomiku mājokļu tirgū, lai meklētu veidus, kā ierobežot nodokļu nemaksāšanu saistībā ar īres līgumiem;

▼ **M11**

- f) gadījumā, ja izpaužas negatīvi juridiski vai citi ar budžeta izpildi saistīti riski, Portugāle īsteno augstas kvalitātes kompensācijas pasākumus, lai sasniegtu deficīta mērķi;
- g) valdība konkrētā pasākumus, kuri ir vajadzīgi, lai sasniegtu fiskālā deficīta mērķi, kas 2015. gadā nepārsniedz 2,5 % no IKP. Šī izstrādāti plāni tiks atspoguļoti 2014. gada fiskālās stratēģijas dokumentā, kurš jāpublicē līdz 2014. gada aprīļa beigām un kurā arī tiks konkrēti norādītas izdevumu maksimālās robežas pa nozaru ministrijām. Lai atbilstu Savienības budžeta sistēmas prasībām, minētajā dokumentā iekļauj arī informāciju par budžeta vidēja termiņa plāniem;
- h) 2015. gada konsolidācijas stratēģiju cita starpā atbalsta šādi pasākumi:
- i) valdība 2014. gadā izstrādā vienotu algu skalu, kura jāievieš 2015. gadā un kuras mērķis ir atalgojuma politikas racionalizācija un konsekvence visos karjeras posmos publiskajā sektorā;
- ii) vienotās algu piemaksu skalas (to paredzēts ieviest 2014. gadā) fiskālā ietekme pilnībā izpaudīsies 2015. gadā;
- iii) tiek īstenoti jauni visaptveroši pasākumi kā daļa no notiekošās pensiju reformas, kuru mērķis ir uzlabot pensiju sistēmas ilgtermiņa ilgtspēju. Nesen ieceltā pensiju reformas komiteja izstrādā konkrētus reformas noteikumus. Reforma aptver īstermiņa pasākumus, ar kuriem tiesības uz pensiju tiek vēl vairāk piesaistītas demogrāfiskiem un ekonomiskiem kritērijiem, vienlaikus ievērojot arī progresivitātes principus atbilstoši Konstitucionālās tiesas nolēmumam par publiskā sektora darbinieku pensiju sistēmas (CGA) saskaņošanu ar vispārējo pensiju sistēmu. Konkrētie šīs reformas pasākumi tiks paziņoti līdz divpadsmitā pārskata izstrādes laikam, un likumprojekts tiks iesniegts parlamentā gada pirmajā pusē. Tiek konkrētizēti turpmāki pasākumi, kuru mērķis ir nodrošināt pensiju sistēmu ilgtermiņa ilgtspēju. Turklāt valdība nodrošina, ka nesēn paaugstinātais pensionēšanās vecums 2014. gada laikā tiek efektīvi piemērots pensionāriem, kuri saņem pensijas saskaņā ar CGA režīmu; un
- iv) citi pasākumi, ar kuru palīdzību jāsasniedz deficīta mērķis 2,5 % apmērā no IKP, tiks noteikti līdz aprīļa vidum;
- i) vidējā termiņa fiskālā stratēģija balstās uz turpmākām reformām, kas cita starpā ir izklāstītas priekšlikumā par valsts reformu. Šo reformu mērķis ir uzlabot publiskā sektora efektivitāti un šā sektora sniegto pakalpojumu kvalitāti. Balstoties uz konsultāciju ar sociālajiem partneriem pirmo kārtu, divpadsmitajā pārskatā tiks izvērtēti saistībā ar šo plānu gūtie panākumi;

▼ **M11**

- j) Portugāle kā daļu no 2014. gada budžeta publicē ziņojumu par nodokļu izdevumiem, kurš aptver centrālās, reģionālās un vietējās pārvaldes iestādes;
- k) Portugāle līdz 2014. gada jūnija beigām ievieš Finanšu ministrijā grāmatvedības funkciju, lai uzlabotu publiskā sektora grāmatvedības un pārskatu sniegšanas sistēmu. Tās uzdevumi cita starpā būs nodrošināt pienācīgu grāmatvedību attiecībā uz valdības bankas kontu ieņēmumiem, izdevumiem, aktīviem un saistībām, kā arī parādiem un PPP;
- l) Saistību kontroles likums tiek pilnībā īstenots visās publiskā sektora struktūrās, lai novērstu jaunu kavēto maksājumu rašanos;
- m) Portugāle veic papildu pasākumus, lai vēl vairāk nostiprinātu savu valsts finanšu pārvaldības sistēmu. Portugāle pārskata Budžeta pamatlikumu, lai līdz marta beigām pilnībā transponētu attiecīgos Savienības tiesību aktus. Turklāt Portugāle veic aptverošāku Budžeta pamatlikuma pārskatīšanu, lai samazinātu budžeta sadrumstalotību, ko panāk, ierobežojot budžeta vienību skaitu un pārskatot pašu ieņēmumu klasifikāciju, kā arī lai racionalizētu budžeta apropriāciju struktūru, palielinātu pārskatatbildību un vēl lielākā mērā nostiprinātu valsts finanses vidēja termiņa plānā. Galvenos jaunā likuma aspektus un struktūru izstrādā līdz 2014. gada aprīļa beigām. Portugāle nodrošina, ka pasākumus, kuru mērķis ir īstenot jauno budžeta plānu centrālās valdības līmenī, piemēro arī reģionālajā un vietējā līmenī;
- n) Portugāle pilnībā īsteno jauno tiesisko un institucionālo PPP sistēmu. PPP līgumu pārskatīšana notiek dažādās nozarēs, lai ierobežotu šīs pārskatīšanas ietekmi uz budžetu. Ikgadējie ziņojumi par PPP nodrošina no PPP un koncesijām izrietošo fiskālo risku visaptverošu novērtējumu, lai tādējādi laicīgi novērtētu budžeta fiskālos riskus. Ņemot vērā jauno VU pamatlikumu un saskaņā ar pastiprināto Finanšu ministrijas kā akcionāra lomu, vēl vairāk palielina VU uzraudzībai paredzētās tehniskās vienības darbinieku skaitu. Valdība turpina savu visaptverošo VU pārstrukturēšanas programmu, lai arī turpmāk nodrošinātu un uzlabotu līdzsvarotus darbības rezultātus. Valdība turpina jau uzsāktos privatizācijas projektus;
- o) Portugāle turpina reformu programmu ceļā uz modernu un efektīvāku ieņēmumu administrēšanu, kas atbilst starptautiskajai paraugpraksi. Portugāle līdz 2014. gada martam publicē sarakstu ar 50 % no tām vietējām nodokļu iestādēm, kas jāslēdz līdz 2014. gada maijam. To resursu apjomu, kas nodokļu administrācijā ir paredzēti revīzijai, līdz divpadsmitajam pārskatam palielina vismaz par 30 % no kopējā darbinieku skaita. Nodokļu administrācijā tiek izveidota jauna nodokļu maksātāju pakalpojumu nodaļa, kurā apvienoti

▼ M11

dažādi nodokļu maksātājiem paredzēti pakalpojumi. Riska pārvaldības struktūrvienībai jābūt pilnīgā darbīgā stāvoklī 2014. gada pirmajā ceturksnī, sākotnēji veltot galveno uzmanību mērķtiecīgiem projektiem, kuru nolūks ir uzlabot pašnodarbinātu speciālistu un ļoti turīgu privātpersonu nodokļu saistību izpildi. Nodokļu saistību izpildi uzrauga nepārtraukti. Tiek pastiprināts tiesiskais un normatīvais regulējums noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas jomā, lai efektīvāk apkarotu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un predikatīvos noziegumus, tostarp nodokļu noziegumus;

- p) Portugāle iesniedz ziņojumu ar šādiem mērķiem:
- i) apzināt dienestu un jurisdikciju pārklāšanos starp centrālo un vietējo valdības līmeni, kā arī citu trūkumu avotus; un
 - ii) reorganizēt ministriju decentralizēto dienestu tīklu galvenokārt ar *Lojas do Cidadão* (pārvaldes un sabiedrisko pakalpojumu vienas pieturas aģentūras) tīkla un citu risinājumu palīdzību, efektīvāk aptverot ģeogrāfiskos reģionus un pastiprinot kopēju pakalpojumu un digitālās pārvaldības izmantošanu;
- q) Portugāle publiskā sektora pārvaldē turpina īstenot kopējo pakalpojumu stratēģiju, jo īpaši attiecībā uz cilvēkresursu pārvaldību un informācijas un sakaru tehnoloģiju jomā;
- r) Portugāle turpina īstenot reformas, kas attiecas uz cilvēkresursu vadību valsts pārvaldē. Balstoties uz aptauju un ziņojumu par algas piemaksām, līdz divpadsmitajam pārskatam tiek iesniegts likumprojekts par vienotu algas piemaksas skalu, lai īstenotu to līdz 2014. gada jūnijam. Līdz 2014. gada martam parlaments apstiprina jauno vispārējo likumu par nodarbinātību valsts pārvaldē; ar šo likumu tiek vienkāršoti un apkopoti esošie noteikumi par nodarbinātību publiskajā sektorā, orientējoties pēc privātā sektora Darba kodeksa struktūras;
- s) Portugāle nodrošina efektivitāti un lietderīgumu veselības aprūpes sistēmā, turpinot racionāli izmantot pakalpojumus un kontrolējot izdevumus, tostarp valsts izdevumus par zālēm un stacionāro aprūpi, un novēršot kavētos maksājumus;
- t) Portugāle turpina šobrīd notiekošo slimnīcu tīkla reorganizāciju un racionalizāciju, specializējot, koncentrējot un pārdalot slimnīcu sniegtos pakalpojumus, un nodrošina to, ka tiek īstenots daudzgadu darbības plāns slimnīcu reorganizācijai;
- u) Portugāle veic reformas, lai novērstu lielo segmentāciju darba tirgū;

▼ **M11**

- v) makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas nolūkā Portugāle veicina tādas atalgojuma sistēmas attīstību, kas atbilst mērķim sekmēt darbvietu radīšanu un uzlabot uzņēmumu konkurētspēju. Programmas darbības laikposmā minimālā alga tiek palielināta tikai tad, ja to pamato norises ekonomikā un darba tirgū;
- w) Portugāle turpina nodrošināt aktīva darba tirgus politikas efektivitāti saskaņā ar novērtējuma ziņojumu un rīcības plānu valsts nodarbinātības dienestu darbības uzlabošanai;
- x) Portugāle turpina īstenot savos rīcības plānos izklāstītos pasākumus, lai uzlabotu vidējās izglītības, kā arī arodizglītības un apmācības kvalitāti un palielinātu uzņēmumu iesaisti arodizglītības un izglītības sistēmā;
- y) Portugāle īsteno plānu, lai izveidotu neatkarīgu uzņēmumu loģistikas pakalpojumu sniegšanai gāzes un elektroenerģijas jomā;
- z) Portugāle īsteno piemērotus pasākumus, lai likvidētu enerģijas tarifu parādu un nodrošinātu valsts elektroenerģijas sistēmas ilgtspēju;
- aa) Portugāle pieņem pasākumus, kas veicina transporta sistēmas darbību; pilnībā tiek īstenots 2011.–2015. gada stratēģiskais plāns transporta jomā, tostarp ilgtermiņa pasākumi efektivitātes un ilgtspējas nodrošināšanai;
- bb) Portugāle turpina transponēt ES dzelzceļa nozares tiesību aktu paketes;
- cc) Portugāle turpina uzlabot ostu pārvaldes sistēmu, tās saimniecisko regulējumu un darbību;
- dd) Portugāle turpina atcelt šķēršļus ienākšanai tirgū, mīkstināt esošās atļauju saņemšanas prasības un samazināt administratīvo slogu pakalpojumu nozarē;
- ee) Portugāle pabeidz pieņemt būvniecības likumus un citus atlikušos sektorālos grozījumus, kas ir nepieciešami, lai pilnībā īstenotu Direktīvu 2006/123/EK, un vajadzības gadījumā iesniedz tos parlamentā;
- ff) valdība iesniedz parlamentam grozītos arodorganizāciju statūtus;

▼ **M11**

- gg) Portugāle uzlabo uzņēmējdarbības vidi, pabeidzot sāktās reformas administratīvā sloga samazināšanai, jo īpaši panākot to, ka pilnībā darbojas vienotais kontaktpunkts, lai nodrošinātu atbilstību Direktīvai 2006/123/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2005/36/EK ⁽¹⁾, un vēl vairāk vienkāršojot esošās licencēšanas procedūras, noteikumus un citus ekonomiku apgrūtinājošus administratīvus slogus, kas ir būtisks šķērslis saimnieciskās darbības attīstībai;
- hh) pēc grozījumu pieņemšanas Likumā 6/2006 par jaunajiem pilsētas īpašumu īres līgumiem un dekrētlukumā, ar ko vienkāršo renovācijas administratīvo procedūru, Portugāle veic visaptverošu pārskatu par mājokļu tirgus darbību;
- ii) valdība apstiprina atbilstošos grozījumus valsts regulatoru statūtos un nodrošina Konkurences iestādes finansējuma modeļa efektīvu darbību;
- jj) Portugāle izvērtē fakultatīva naudas līdzekļu uzskaites režīma ietekmi PVN jomā;
- kk) Portugāle turpina īstenot visaptverošu programmu, lai atceltu nevajadzīgas licencēšanas procedūras, noteikumus un citus ekonomiku apgrūtinājošus administratīvus slogus.

9. Lai atgūtu uzticību finanšu sektoram, Portugāle tiecas saglabāt atbilstīgu kapitāla līmeni banku nozarē un nodrošināt sakārtotu procesu parādsaistību samazināšanai, ievērojot saprašanās memorandā noteiktos termiņus. Šajā saistībā Portugāle īsteno Portugāles banku nozares stratēģiju, par ko panākta vienošanās ar Komisiju, ECB un SVF, tā, lai tiktu saglabāta finanšu stabilitāte. Jo īpaši Portugāle:

- a) nodrošina, ka banku kapitāla rezerves arī turpmāk ir adekvātas un atbilst jaunajiem kapitāla prasību noteikumiem, kas izklāstīti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2013/36/ES ⁽²⁾;
- b) iesaka bankām ilgtspējīgā veidā stiprināt to nodrošinājumu rezerves;
- c) vajadzības gadījumā arī nākotnē apņemas sniegt turpmāku atbalstu banku sistēmai, mudinot bankas rast privātus risinājumus, savukārt saskaņā ar Savienības noteikumiem par valsts atbalstu Banku maksātspējas atbalsta mehānisma līdzekļi ir pieejami turpmākam dzīvotspējīgu banku atbalstam, ievērojot stingrus nosacījumus;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/36/EK (2005. gada 7. septembris) par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu (OV L 255, 30.9.2005., 22. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/36/ES (2013. gada 26. jūnijs) par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK (OV L 176, 27.6.2013., 338. lpp.).

▼ M11

- d) nodrošina banku nozares parādsaistību līdzsvarotu un sakārtotu samazināšanu, kas ir būtiski, lai pastāvīgi likvidētu finansējuma nelīdzsvarotību un vidējā termiņā mazinātu atkarību no Eurosis-tēmas finansējuma. Banku finansējuma un kapitāla plānus pārskata reizi ceturksnī;
- e) turpina stiprināt *Banco de Portugal* uzraudzības padomi, uzlabot tās uzraudzības procesus, kā arī izstrādāt un ieviest jaunu uzraudzības metodiku un instrumentus. Atbilstīgi Savienības līmenī noteiktajam termiņam *Banco de Portugal* pārskatīs standartus attiecībā uz ienākumus nenesošiem aizdevumiem, lai sasniegtu konvergenci ar attiecīgajos Eiropas Banku iestādes tehniskajos standartos iekļautajiem kritērijiem;
- f) turpina katru ceturksni uzraudzīt iespējamās banku kapitāla vajadzības, stresa apstākļos piemērojot progresīvu pieeju, tostarp integrējot jauno lejupējo spriedzes testu sistēmu kvalitātes nodrošināšanas procesā, tādējādi ļaujot veikt pārskatu par galvenajiem rezultātu virzītājspēkiem;
- g) turpina cieši uzraudzīt, kā tiek īstenoti pasākumi, par kuriem panākta vienošanās to banku pārstrukturizācijas plānos, kuras ir saņēmušas valsts kapitāla palīdzību;
- h) nodrošina, ka laicīgi tiek pārdoti visu trīs valstij piederošo īpašam nolūkam dibināto sabiedrību meitasuzņēmumi un aktīvi, tostarp izmantojot divus atlasītos pakalpojumu sniedzējus;
- i) analizē banku sanācijas plānus un sniedz sistēmai vadlīnijas par sanācijas plāniem, kuras atbilst attiecīgajiem Eiropas Banku iestādes tehniskajiem standartiem un attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem par kredītiestāžu sanāciju un noregulējumu, un sagatavo noregulējuma plānus, pamatojoties uz banku iesniegtajiem ziņojumiem;
- j) sagatavo ceturkšņa ziņojumus par jauno pārstrukturizācijas līdzekļu īstenošanu; turpina uzraudzīt finanšu iestādēm paredzētas sistēmas īstenošanu, lai iesaistītos mājsaimniecību parādu ārpustiesas pārstrukturizācijā, un atvieglo uzņēmumu parādu pārstrukturizācijas sistēmas piemērošanu. Sadarbībā ar *Banco de Portugal* sagatavo stratēģisku plānu, kura mērķis ir risināt uzņēmumu pārmērīgi lielo parādu problēmu un atbalstīt kapitāla pārvešanu uz ekonomikas ražojošajām nozarēm, vienlaikus sekmējot finanšu stabilitāti;
- k) ar ceturkšņa ziņojumu palīdzību turpina uzraudzīt uzņēmumu un mājsaimniecību augsto parādsaistību līmeni, kā arī turpina īstenot jauno parādu pārstrukturizācijas sistēmu, lai nodrošinātu, ka tā darbojas pēc iespējas efektīvāk;
- l) pamatojoties uz jau iesniegtajiem priekšlikumiem, veicina uzņēmumu finansējuma alternatīvu diversifikāciju, izstrādā un īsteno risinājumus, kas uzņēmumiem sniedz finansējuma alternatīvas salīdzinājumā ar tradicionāliem banku kredītiem, ko panāk, izmantojot dažādus pasākumus, kuru mērķis ir uzlabot uzņēmumu pieeju kapitāla tirgiem;

▼ **M11**

- m) turpina izvērtēt uzlaboto valdības garantēto kredītinstrumentu ietekmi uz faktiskajām procentu likmēm; vajadzības gadījumā ir gatava veikt alternatīvus politikas pasākumus, lai nodrošinātu, ka valdības garantēto aizdevumu piešķiršanas cenas tiek noteiktas konkurētspējīgā un pārredzamā veidā par labu galasaņēmējiem; regulāri ziņo par gūtajiem panākumiem;
- n) izveido atbilstības finanšu iestādi (*DFI*), kuras mērķis ir racionalizēt un centralizēt to finanšu instrumentu izmantošanu, kurus 2014.–2020. gada plānošanas periodā atbalsta Eiropas strukturālie un investīciju fondi. *DFI* nepieņem publiskus noguldījumus vai citus atmaksājamus līdzekļus, neizsniedz tiešus aizdevumus, neiegādājas valsts parādzīmes vai nepiešķir valstij aizdevumus. *DFI* uzņē mēģinājumu modelis un statūti tiek izstrādāti tā, lai nepieļautu papildu slogu vai risku valsts finansēm.

▼ **M6**

10. Lai nodrošinātu, ka tiek nevainojami izpildīti programmas nosacījumi, un lai palīdzētu ilgtspējīgā veidā novērst nelīdzsvarotību, Komisija pastāvīgi sniedz konsultācijas un padomus par fiskālajām, finanšu tirgu un strukturālajām reformām. Portugālei sniegtās palīdzības satvarā kopā ar SVF un sadarbībā ar ECB Komisija periodiski pārskata pieņemto pasākumu efektivitāti un ekonomisko un sociālo ietekmi, kā arī iesaka vajadzīgos labojumus nolūkā sekmēt izaugsmi un darba vietu radīšanu, nodrošināt nepieciešamo fiskālo konsolidāciju un samazināt nelabvēlīgu sociālo ietekmi, jo īpaši attiecībā uz visneaizsargātākajām Portugāles sabiedrības daļām.

▼ **B**

4. pants

Portugāle atver īpašu kontu Portugāles Bankā, lai pārvaldītu Savienības finanšu palīdzību.

5. pants

Šis lēmums ir adresēts Portugāles Republikai.

6. pants

Šo lēmumu publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.